

mírné, myslím, že i z jejího chování a přístupu k věci se dal vytušit spíš odstup od politických cílů sledovaných tímto procesem, nebo přinejmenším jakási lehká ironie nad tím, jak je to všechno v podstatě zpackané.“

Tehdejší soudkyně, která ve svobodných časech pracovala jako advokátka, pro časopis *Respekt* pod slibem anonymity vzpomínala na Motejla jako na seriózního a vzdělaného pána, jehož si vždy vážila. I Karásek Motejla oceňoval: „Všichni kolem nás během celého procesu byli jako umělí lidé. Když za mnou přišel do vazby on, najednou tam byl člověk.“ Úlevou mu byly nejen obhájcovy návštěvy, ale také vzkazy ze světa venku. „Dodával mi sílu, ujišťoval mne, že je všechno v pořádku a moje žena za mnou stojí.“ I když musel Motejl na základě vlastní zkušenosti vědět, že sebelepší argumenty nemohou uspět, na odvolací řízení se dobře připravil. „Otakar Motejl nechtěl, abych se z toho vyvlékal. Obhajobu stavěl na tom, že do umění může patřit i nějaký ten neslušný výraz,“ říkal Karásek. Aby svůj názor Motejl doložil, nechal vypracovat třicet posudků od různých autorit. Nejznámější je ten od Jaroslava Seiferta.

Známého spisovatele na Motejlův podnět před odvolacím řízením oslovil Václav Havel. „Dr. Motejl od Vás přirozeně neočekává žádnou literárněvědnou expertízu (takové expertízy už vypracovali jiní), ale jen několik vět, v nichž byste vyjádřil svůj základní dojem z Karáskových textů. Dr. Motejl se domnívá, že autorita Vašeho hlasu by snad mohla zapůsobit na svědomí soudců. Váš text by pravděpodobně použil při svém závěrečném plaidoyer u přelíčení v druhé instanci, které bude zřejmě kolem 10. listopadu. Vaše vyjádření by mohlo mít formu dopisu dr. Motejlovi, v němž byste úvodem uvedl, že vyhovujete jeho žádosti a že mu dovoluujete, aby Váš dopis u soudu použil. (...) Jistě chápete, že Vás dr. Motejl o vyjádření nežádá proto, aby se jako obhájce před soudem blýsknul, ale proto, že věří, že to může Karáskovi pomoci. Není totiž vyloučené, že soud v druhé instanci bude chtít tresty zvýšit, a proto i obhájci se snaží připravit se co nejlépe. Věřím, že vyjdete dr. Motejlovi vstříc, a předem Vám za to děkuji – Váš Václav Havel.“

Proti nespravedlivému procesu protestovalo nejen okolí hudebníků, ale ozvali se například i rodiče Pavla Rychetského, což stojí za zmínku, neboť Josef Rychetský byl zaměstnancem Městského sdružení advokátů v Praze a v roce 1956 hájil komunistického soudce Karla Vaše, matka Eva Rychetská byla do roku 1968 zaměstnána v Kanceláři prezidenta republiky. Protestem projevili určitou míru odvahy. Dopisem se spolu s dalšími obrátili na ústavní orgány. Žádali zastavení trestního řízení a uvedli, že souzení hudebníci mají právo být nekonformní, ať se nám to líbí, nebo ne.

Charta 77 a Jiří Lederer (1977)

Proces s Plasty byl přelomem, který Motejlovi vynesl slávu a uznání. Hlavně po revoluci byla tato jeho obhajoba vyzdvihována nejčastěji. I pro disent se jednalo o jistý přelom. Uvěznění mladých nonkonformních hudebníků vedlo k tomu, že intelektuálové z řad disidentů jako Václav Havel, Jiří Němec a další se postavili na jejich obranu. Vlna domácí i světové solidarity, kterou pomohli vyvolat, vyvrcholila vznikem občanské iniciativy Charta 77, zaměřené na dodržování lidských práv.

Mezi petenty Charty Motejla nenajdeme, měl být však jedním z právních poradců, kteří petici dostali ke kontrole. V samotné Chartě existovala zásada, že advokáti, kteří stojí na straně disidentů, nikdy nebudou nabádáni, aby dokument podepsali. Mezi signatáři můžeme dohledat pouze dva advokáty. Ani Motejlovi nebyla petice k připojení podpisu nabídnuta, čímž se měl cítit dotčen. Později mu to někteří disidenti přímo zakazovali. Sám musel dobře vědět, kam až smí v kritice režimu zajít. Podpis pod peticí by pro něj jistě znamenal konec v advokacii, a pak už by se mohl s disidenty scházet nanejvýš v hospodě a neměl by možnost je srdnatě hájit. Jeho dcera Kateřina od něj slyšela, že je lepší neprovokovat. Rodina tudíž nechodila na Palachův hrob, nejezdila na Hrádeček, nestýkala se s disidenty. Bylo důležitější, aby Motejl mohl nadále pracovat jako advokát a pomáhat lidem. Zachoval se stejně jako třeba Dagmar Burešová,